

3. När förr uppå en bal jag var, Man gaf mig knapt en blick. Man fant mig ledsen och fatal Och jag ej dansa fick, Om balen nu är än så lång, Bli jag af många på en gång Uppbjuden till hwar enda dans Om der än hundra damer fans.

4. När förr ifrån en bal jag gick, Jag sjelf tog kappan på, Helt obemärkt jag wandra fick, Ev jag war fattig då, När nu jag lemnar någon bal, En Herre bugar med min schawl, En annan med min kappa står Och bjuder armen då jag går.

5. När förr med glädjen i mitt bröst Jag sjöng som ungdom plår, Man hyskade: "hon har ej röst, Ej musikalisk är;" Men alla da're se'n jag blef rit, Man säger jag förstår musil, Och att min röst, så klar och ren, Är utmärkt böjlig, ljuf och len.

6. När förr jag uti salstap war, Och öppnade min mun, Konversationen blef ej lång, Man snäste mig på stund: Nu får jag tala hur jag wil, Med nöje lyssnar man dertill Och säger med en bifallsblick: "Hwad hon är älskwärd, glad och qwid."

7. Man sade jag war ful alltjemt Och skulle ogift bli, Nu säger man det war blott stämt, Nu spås ett godt parti, Förr utan kurtisör jag war, Nu hela dugnet jag har, Förr jag ej någons ryde wann, Nu bjuds mig alla da'r en man.

8. Hur en qvarttern förändrar allt Och gör fullkomlig snart Så wäl till snillen som gestalt Det är ju underbart, Ni stadars Glädor, som ännu Bli snästa af en Nådig Fru, Jag eder önska må Ni måtte snart qvartterner få.

GS1412

H i s t o r i a

om

Den bergtagna Flickan,

innehållande

en Berättelse om förloppet med hennes bortröfwande, samt wistande i Bergsflottet, m. m.

En alldeles ny

W i s a ;

Hur en Qvarttern förändrar allt.

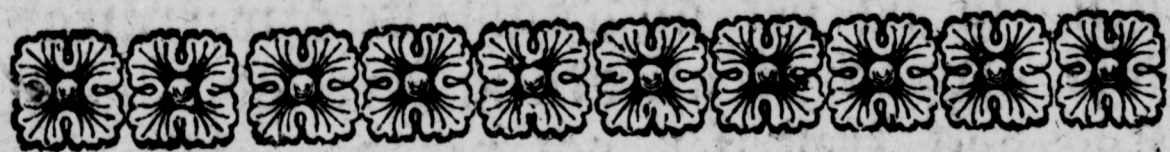
war en fattig Landt-Mamsell, ic.

*af Charlotte Bergh,
född Cronhjelm.*

W e s t e r w i l .

hos C. D. Etblad & Comp

1841.

Sulaftonen år 1840 tilldrog sig den märkvärdiga och högst besynnerliga händelsen, att Flickan Johanna, (18 år gammal och fosterdotter till en åbo inom Drothem's Socken nära Söderköping) som utgick åt skogen för att upphugga och hemföra granris, hwilket skulle begagnas till helgen, ej utan den yttersta möda kunde förrätta detta arbete, ithy att granriset daktadt brans slag icke wille löfna från qwistarne. Johanna, häröfwer högst förargad, swor en rhyelig ed; men hwad hände: hastigt stod wid hennes sida icke det onda wäsende hon så obetänksamt påkallat, utan en ung wacker karl, en verklig Adonis, med en guldfröna i handen. Denna prydnad bjöd han åt Johanna med wilkor att hon skulle följa honom hem. Flickan, beta-

gen och på det angenämaste öfverraskad wid åsynen af all denna herrlighet, motstod dock frestelsen och nekade enständigt att följa främlingen. Då nu denne såg alla wänliga bemödanden wara fruktlösa, grep han henne om lifwet och ilade med sitt rof till sin borg uti Ramshällsberget, ty han war en afkomling af den store Jätten Ramunder, beherrskaren af förutnämnde berg. *)

Det första, som mötte Johannas ögen sedan hon återfått sanöningen och någorlunda hunnit hämta sig från sin försträckelse, war åsynen af en äldre man

*) Berget Ramunders-Häll eller Ramshällsberget, hwars ena ända i N.D. sträcker sig ut med Staden Söderköping, har sitt namn af en ryktbar Sjökonung eller Wiking, kallad Ramunder, hwilken häst sin borg, eller Wikingaborg på den andra ändan af berget, som går in i Tåby socken. Ramunder tros hafwa varit en son af Wifingen Wifelson, hwilken genom mordet på jätten Harek Jernböe förwärfwat sig en större ryktbarhet, samt lewate omkring år 760 och egt Säten i Nerik och Södermanland. Han skall hafwa följt sin broder Thor, att bortröfwa Thora, Grimdotter på Bolmsö i Småland, hwaraf han blifwit kallad Grims-Hrani eller Grims Ransman; men sjelf skall han hafwa tagit sin fästmö wid Umberg i Västns härads af detta Län (Se ren Dalins Swea Rikes historia, del. 1, sid. 400.)

och en dito qwinna. Mannen bar ett långt silfwerhwitt skägg och syntes, liksom dess hustru, högst wördnadsbjudande. Johanna iklåddes nu en ny drägt med nya skor, och guldkronan med sina deruti infattade glänsande kristaller, *) sattes på dess hufvud. Kort derefter hördes en ljuf musik, hwilken exequerades medelst slag af jernpinnar emot bergets hållar och en dans börjades med flickan samt fortsattes alla dagar, så att hon, som kort före Jul icke trodde sig kunna få dansa nog mycket, nu blef öfvermått på detta nöje. Uti dansen deltog flere nya anlända gäster, bestående af en mängd trollprinsar, jemte bergens öfrige inbyggare af båda könen. Om nätterna war dock allt stilla, och då hwilade Johanna wid den unge mannens sida. Deras bädd bestod af ormbunkar. Måltiderna serverades på silfwerfat och deras spis utgjordes af — stekta ormar, utaf hwilka flickan, under wistandet i bergsflottet, dock icke förtärde mer än 3:ne bitar. Då 18

*) Kristall-stenar hafwa i forna tider i Ramshällsberget blifwit fundna, och man will afwen weta, att en falsk myntare, på den tiden då Söderköping hade eget mynthus, i bemälate berg haft sin werkstad, Myntmästar-kammaren kallad.

(Jf. Söderstens ans. st. 1 del., 8 sid. i Not.)

dygn på detta sällsamma sätt påkerat, återfördes Johanna af främlingen till samma ställe der han afhämtat henne. Nu först kände hon sig hafwa undergått en betydlig förändring. Hennes fötter woro af den myckna dansen icke allenast swullna, utan äfwen ytterst snedwridna. Saknande sin krona och sitt lugn, måste hon derföre gråtande krypa till sitt hem, dit hon ankom i ett sjukligt tillstånd.

— Sätten eller älskaren, hwad man will kalla honom, har sedermera infunnit sig twenne gånger och kullat på dörren till Johannas kammare, men ej blifwit insläppt, ty hon är nu warnad af olyckan och har Gud för ögonen. *)

Ryktet om bergtagningen här, som man lätt kan föreställa sig, spridt sig widt omkring, och flera personer från både närmare och fjärrare håll hafwa besökt Johanna för att af des egen mun erhålla underrättelse om förhål- landet. Huruwida deße fått sin wän-

*) En nära dylik händelse, som den ofwannämnda, skall, enligt trovärdige personers utsago, för cirka 30 år sedan, äfwen hafwa tilldragit sig wid Ramshällsberget.

tan uppfyllt eller ej, derom må de sjelfwa afgöra. Säkert är emellertid, att de alla funnit Johanna lugn och undergifwen. Hon älskar i öfrigt ej talrika besök, och upprepade derföre en gång, då rummet war nära fylldt med nyfikne, följande wers ur wår gamla Swenska Psalmbok:

”Som ett widunder många mig
Nu akta och åskåda,
Dock skall min tunga gladelig
Guds lof och pris bebåda;
Th fast skall stå all min åtrå
Efter hans ord, som lärar:
Att den allt må med fröjd utstå,
Som Gud sin nåd bestårer.”

Hur en Qvartern förändrar allt.

Jag war en fattig Landt-Mamsell, Af gunst i Grefligt hus; Från morgon sydde jag till qwäll Samt bakte, stöpte ljus; Af Hennes Nåd jag snåsor fick, Af Fröken mången smädlig blif Och unga Grefwen alla dar Sad' att jag dum och wåpig war.

2. I hast jag en qvartern fick ut På några tunnor guld, Allting fick nu förändrat slut, Grefwinnan blef så hulb, Hon snåser mig ei mera nu Och Fröken låspar söta Du Och unga Grefwen swär att jag har både bygder och behag.